

Tisztelt Polgármester úr!
Tisztelt Képviselő Urak!
Kedves Földijeim, Kanizsaiak!

Meghatottan állok szülővárosom nyilvánossága előtt nemzeti ünnepünkön. Nagy megtiszteltetés számomra Polgármester úr felkérése az ünnepi köszöntő megtartására. Mert bár életutam máshová vezetett, lélekben mindig is kanizsai maradtam, s ezzel a lelkülettel szólhatok Önök előtt, Kanizsa megújult főterén.

A nemzeti ünnep olyan kitüntetett alkalom, amelyen egy ország, egy nép nemzeti összetartozását ünnepli. Augusztus 20. *államiságunk ünnepe*, az a talapzat, amelyen immár több mint 2000 éve népünk európaisága kiteljesedett. Többi nemzeti ünnepünkön, március 15-én, október 23-án államiságunk helyreállításáért folytatott hősi küzdelmeinkre emlékezünk. Szent István királyunk ünnepe a biztos történelmi és szellemi-kulturális alap, ahová lélekben mindig vissza kell térnünk. Fontos, hogy megértsük, a feladat ma is ugyanaz, mint mindig is volt a történelmünk során. Vagyis, hogy legyen *érvényes tudásunk a minket körülvevő világról, és legyen bátorságunk, elszántságunk és kitartásunk azokhoz a tettekhez, amelyek mindebből következnek.*

Különösen időszerű ez most, amikor az egész nyugati világ, benne Európa, mély válságban van. Nem a gazdasági válságra gondolok elsősorban. Népünk évszázadokon át harcokban védte Európát, s tehetségével, szorgalmával gyarapította közös értékeit. Most az európai kultúra veszélybe került, s akármilyen kicsinyek vagyunk, újból harcolnunk kell érte. Fel kell ismernünk, hogy az aktuális gazdasági-politikai történések csak a hanyatlás felszíni jelenségei. Nekünk nagy királyunkhoz hasonlóan a lényegyet kell felismernünk, erről kell beszélgetnünk.

Erre jó alkalmat ad, hogy államiságunk alapjait az idén hatályba lépett alaptörvényünkben megújítottuk. Ennek legalább a bevezetőjét, hitvallásunkat minden honfitársunknak ismernie kell. Azóta, sajnos, már közösen átélhettük ennek szükségességét, korszakos jelentőségét és erejét is. Csak a biztos történelmi alapokhoz való ragaszkodás ad esélyt a megmaradásra, az újrakezdesre.

A hitvallás értelmében mi magyarok elismerjük a *szerepet mindenhatóságát hirdető kereszténység* nemzetmegtartó szerepét, ígérjük, hogy megőrizzük az elmúlt évszázad viharaiiban részekre szakadt nemzet szellemi és lelki egységét. *„Vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket, a magyar kultúrát, a magyarországi nemzetiségek nyelvét és kultúráját, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk.”*

Felelősséget kell viselnünk utódainkért, védelmeznünk kell az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit is. Együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet; összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet. A közösség erejének és minden ember megbecsülésének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.

A megvalósításhoz iránymutatást adnak nagy királyunk intelmei és politikai cselekedetei. István egész uralkodását *a Kárpát-medence egységének a megteremtése, illetve az ehhez szükséges eszmei egység alapjának, a kereszténységnek az elterjesztése jellemezte*. Ezért külpolitikájában alapvetően békére törekedett a szomszédjaival. Biztosította is a békét a Német-római Birodalommal, s a kor szak másik nagyhatalmával, a Bizánci Birodalommal is békés kapcsolatokra törekedett. Nekünk, mint kis népnek ma is ugyanezt kell tennünk. Külpolitikánkban egyensúlyra kell törekednünk, hogy fennmaradjunk, de ragaszkodni kell *nemzeti önazonosságunkhoz*. Mi a nemzetek Európájának eszméjét valljuk, ezért munkálkodunk. E nélkül nincs jövőnk.

Kanizsa életét is jelentősen, és gyakran előnytelenül befolyásolták a történelmi események. A háború előtti fellendülést, a MAORT idetelepülésével elkezdődött modern ipari kultúra fejlődését a kommunista diktatúra fékezte, de az iparosítás ideológiájának és a lakosság tehetségének, tenni akarásának köszönhetően mégis kiteljesedett. Ennek eredménye volt a DKG bázisán az ipari várossá és az iskolavárossá fejlődés. Ez a pozitív folyamat annak ellenére ment végbe, hogy a diktatúra idejében a határ menti fekvésből, a kötelező ellenségkép-gyártásból számtalan hátrányos megkülönböztetés érte a várost. Így érkezett el a város a rendszerváltozáshoz, majd ennek ránk erőltetett ideológiája révén a privatizációhoz, a város iparának leépüléséhez, amit az Izzó csak átmenetileg tudott kompenzálni. Ezért nehéz ma Kanizsán megélni, optimistának lenni, s ezért kell minden kanizsainak összefogni, hogy a városvezetéssel együtt kitörjenek ebből a helyzetből.

A kitörés újból olyan összefogást igényel, mint ami a háború borzalmai után jellemezte a kanizsaiakat. Vegyük sorra, hogy milyen erőforrások állnak rendelkezésre:

- *A város önbecsülése, értékeinek számontartása*. Hozzáértő önkéntesek ápolják a kanizsai építészeti és kulturális értékeket. Ha valaki végigsétál a városon, láthatja a vagyonteltárt, a sok kis táblát az épületek falán; majd ugyanezt az Interneten is.
- *Kanizsa iskolaváros* folyamatosan fejlődik. Az alapoktól a főiskolai szintig folyik az oktatás. A hagyományos oktatási formák mellett nagykapacitású, a változó igényekhez alkalmazkodni képes korszerű technikai oktatási bázis áll a város rendelkezésére.

- *Jelentős erőforrás a város hagyományos magas szintű kultúrája.* Kevés magyar város dicsekedhet olyan nagyszerű kulturális központtal, mint a Halis István Városi Könyvtár. Itt nemcsak az építészeti remekre gondolok, hanem a benne folyó népművelő munkára, a hazai viszonyok között óriási olvasótáborra, az intézmény Kanizsán is túlmutató szellemi kisugárzására.
- Fontos erőforrás a hagyományos kanizsai és kis-kanizsai „sáska” *munkakultúra és munkaszeretet.*
- *A szülőföld, a szülőváros szeretete is erőforrás.* Kanizsa sokak számára fontos hely, igényelni kell közreműködésüket. A hajdanvolt kanizsaiakat be kell kapcsolni a város életébe. Még jobban meg kell ismertetni Kanizsát, kultúráját az ország közvéleményével.

A mai ünnepségnek különös jelentőséget ad, hogy városunk megújult főterén kerül megrendezésre. Én jól emlékszem erre a térre, amely mindig tükre volt a városnak, lenyomata az itt élők önkéntes és kényszerített életének egyaránt. A főtér mindig szimbólum, a városban élők közös életérzésének kifejezése. Itt volt hát az ideje megújítani e teret is, kifejezni a város *új életérzését.* Az elmúlt évben többször jártam Kanizsán. Tapasztaltam, hogy ezt a főtér rekonstrukciót egy ideig több értetlen kritika érte, majd ahogyan kiteljesedett, láthatóvá vált, átélhetővé lett, egyre inkább az összetartozás, a gyarapodás szimbólumává változik.

E tér 1898-ban kapta az Erzsébet tér nevet. A 20. században piac funkciója fokozatosan megszűnt, a század végére dístérre alakították. 1945 után itt állították fel a szovjet megszállók „tankos” emlékművét, s a tér cinikusan a Szabadság tér nevet kapta. Ezt az emlékművet, amelyet 1956-ban a kanizsaiak csak részben tudtak eltávolítani, a rendszerváltozás után bontották le, majd a tér 1991-ben nyerte vissza az Erzsébet tér nevet.

A tér megújításának célja az volt, hogy megjelenítse a történelmi emlékeket és értékeket, ugyanakkor Nagykanizsa központjába visszahozza az életet. Az Önkormányzat ennek figyelembevételével alakította ki a város fejlesztési koncepcióját, amely 2010-ben különdíjat nyert egy európai uniós pályázaton.

A megújítás során hangsúlyos lett a tér *szakrális jellege.* Ennek fő kifejezője a restaurált Szentháromság-szobor, továbbá a névadó Erzsébet magyar királyné szobra. Az 1700-as évek második felében felállított barokk stílusú szoborcsoport allegorikus jelképét és a Mária-szobrot magyar szentek szobrai, köztük Szent István királyunk szobra veszik körül. A mű eredetileg is itt állt a téren, most visszakerült eredeti helyére.

A szakrális emlékek mellett a *történelmi hangulatot* idézi a 20. honvéd gyalogezred emlékműve, amely az első világháborúban elesett kanizsai hősi halottaknak

állít emléket. A Szentháromság-szobor mellett hajdan volt kútra emlékeztet az új szökőkút és a Testvárosok kútja. A testvérvárosok megjelenítése Nagykanizsa nyitott szellemiségét, az európaiság ápolásának fontosságát s egyúttal — az Eötvös téren helyreállított, méltán híres Nagy-Magyarország Emlékművel együtt — a nemzeti történelmi múlt iránti tiszteletét és elkötelezettségét fejezi ki. Ennek a jelképes megjelenítése a nagykanizsai várat ábrázoló makett is. A Zenepavilon Kanizsa évszázados zenekultúrájára utalva közösségformáló szerepet fog betölteni.

Erdős Attila: Nagykanizsa c. versében minderről ezt írja:

*„Büszke magyar az, ki városodban élhet!
Botjára támaszkodó, régi századok
útján járhat....néma szobrok őriznek itt tereket.”*

A *főtér fórum* is, a beszélgetés, az eszmecsere klasszikus helye. Jó lenne megtanulnunk az előítélet nélküli beszélgetést, a gondolatcserét, amely az előfeltétele a közös akarásnak és cselekvésnek, amelyre most is nagy szükségünk van. Alaptörvényünk szerint ehhez múlhatatlanul szükségünk van a lelki és szellemi megújulásra, vagy talán inkább a „vissza-régiesülésre”? A hitvallás ezt így fogalmazza meg: *„Mi, Magyarország polgárai készen állunk arra, hogy országunk rendjét a nemzet együttműködésére alapítsuk.”* Érdemes elgondolkodnunk azon, hogy valóban készek vagyunk-e megvalósítani az ebből ránk háruló részt, az együttműködést mindazokkal, akik bár talán a miénktől eltérő nézetűek, de akikkel a város, az ország építésében együttműködésre vagyunk ítélve. Az egyéni boldogulásunk csak közösségünk boldogulásának részeként teljesebben ki. A család, a város, az ország csak így közösen boldogulhat.

Ami létrejött, amit megvalósítottunk, vagy amit elmulasztottunk, az már a múlt. Ez visszafordíthatatlan. Ezzel csak a tanulságok miatt kell foglalkozni. Ami még az időből előttünk van, az a jövő. Hogy ez milyen lesz, az rajtunk is múlik. Mi is felelősek vagyunk érte. Jót tenni, alkotni, jövőt építeni mindig lehet és kell. Sütő András szép szavaival:

*„ a jövőt nekünk kell munkálni...
S fontos, hogy minden munkálkodásunk
... igaz legyen.”*

S ha ezt tesszük, a jelenünk is boldogabb lesz.

Köszönöm figyelmüket!

Nagykanizsa, 2012. augusztus 20.

Dr. Járosi Márton